

Výňatok zo skúšobného poriadku pre duriče, SPK platný od 3.5.2013.

Na FD smie vodič viesť 1 psa.

SLOVENSKÁ POĽOVNÍCKA KOMORA

Č. žrebu

ROZHODCOVSKÁ TABUĽKA - FARBIARSKE SKÚŠKY DURIČOV (FD)

Usporiadateľ

Miesto a dátum

Meno psa

Pl. kniha, č. záp.

Plemeno

Dát. nar.

Pohl.

Majiteľ

Vodič

Predmet	Najnižšie známky pre cenu			Kofic.	Známka za výkon	Počet bodov	Poznámka
	I.	II.	III.				
1 Vodenie a) na remeni b) volne	3	3	2	2 3		8 12	
2 Odloženie a) na remeni b) volne	3	2	1	3 8		12 32	
3 Dohľadávka diviaka po prirodzenej alebo umelo založenej stope a) vodič b) hlásič c) oznamovač	4	3	2	6 8 8		24 32 32	
4 Správanie sa pri zastrelenej zveri	3	2	1	4		16	
5 Poslušnosť	3	3	2	4		16	
Najnižší počet bodov pre cenu	59	47	38		Max.	108	
Cena				Počet bodov			

Vodenie psa

a) na remeni

Pes musí chodiť na remeni tak, aby neprekážal, nepredbiehal, neťahal vodiča, ani za ním nezaostával. Má ísť pokojne vedľa jeho ľavej nohy, resp. za ním. Vodič nemá držať v rukách cez plece prehodený vodiaci remeň. Túto disciplínu hodnotia rozhodcovia počas celých skúšok a tiež osobitne, podľa možnosti v žrdovine. Treba si pritom všímať, či pes sleduje svojho pána, podriaďuje sa zmenám smeru a rýchlosti pri chôdzi. Pes, ktorý túto disciplínu ovláda, vodiaci remeň nenapína.

b) voľne

Pes má ísť voľne vedľa vodiča, po lesnom chodníku tesne za ním, bez obiehania, zaostávania alebo predbiehania. Ak ostane vodič stáť, zastane bez rozkazu i pes. Skúša sa v teréne ako vodenie na remeni. Časté dávanie hoci tichých povelov znižuje známku z výkonu.

Odloženie psa

časový limit: 10 minút

Skúša sa v lese v dostatočnej vzdialenosti od prípadnej korony, aby nerušila psa. Rozhodca sa musí vopred opýtať vodiča, či chce psa odložiť na upevnenom remeni alebo voľne. Vodiči so psami sa rozostavia najmenej 80 krokov od seba. Na požiadanie vodiča možno psa odskúšať aj osobitne.

a) odloženie na remeni

Vodič na pokyn rozhodcu privedie psa na vodiacom remeni na okraj voľného priestranstva a pripúta ho. S príslušným povelom psa odloží. Potom odíde od neho na vzdialenosť asi 100 krokov, aby ho pes nevidel a nenavetrl. Po 5 minútach vystrelí a po ďalších 5 minútach sa na pokyn rozhodcu vráti k odloženému psovi. Pes si smie počas skúšania sadnúť, nesmie byť však nepokojný alebo hlasitý, alebo dokonca pokúšať sa o uvoľnenie.

b) odloženie voľne

Vodič odloží na pokyn rozhodcu psa bez pripútania. Môže mu nechať obojok s voľne položeným vodiacim remeňom alebo nechať pri ňom niektorý predmet zo svojho výstroja.

Známku 4 sa hodnotí pes vtedy, ak je počas odloženia ticho, pokojne zostane na mieste. Nepovažuje sa za chybu, ak si pes hľadá vhodnejšie miesto na ležanie.

Známkami 3, 2, 1 sa, podľa intenzity prejavov nepokoja, hodnotí pes, ktorý zostane na mieste, ale skučaním a hniezdením sa prejavuje nepokoj.

Pes pripútaný na remeni, ktorý sa trhá, zavýja alebo breše a voľne odložený, ktorý z miesta odíde, sa hodnotí známku 0.

Dohľadávka diviaka po prirodzenej alebo umelo založenej nepofarbenej stope

Na skúškach duričov má pes preukázať schopnosť dohľadať poranenú diviačiu zver. Ak nie je možné skúšať dohľadávanie po prirodzených stopách poranenej diviačej zveri, odskúša sa dohľadávanie na umelo založenej nepofarbenej stope diviačej zveri najmenej 3 hodiny starej.

Dráhy jednotlivých stôp vopred vyznačí usporiadateľ. Stopové dráhy musia byť minimálne 500 krokov dlhé s dvoma zmenami smeru, pričom lomenie nesmie byť ostrejšie ako 90 stupňov. Jednotlivé stopové dráhy musia byť očíslované a vzdialené od seba najmenej 150 metrov.

Stopy sa označujú na stromoch spredu snímateľnými značkami (napr. papierikmi), zozadu môžu byť označené aj farbou. Asi po 300 krokoch sa poľovníckym spôsobom (zálomkom) označí ležovisko, odkiaľ sa pes vypúšťa pri dohľadávke voľne ako hlásič alebo oznamovač. Na konci stopových dráh sa označí spojovacia priamka. Usporiadateľ zabezpečí dostatočný počet pomocníkov na prenášanie zveri.

Koniec dráhy stopy musí byť v redšom poraste, aby rozhodcovia, ukrytí v dostatočnej vzdialenosti od položenej zveri, mali možnosť sledovať psa pri zastrelenom diviakovi.

Stopovú dráhu zakladá rozhodca so špeciálnym kolieskom alebo drevákmi, v ktorých sú upevnené všetky 4 ratice jedného diviaka. Stopa sa nesmie zakladať v protismere vyznačenej stopovej dráhy. Ak sa táto skutočnosť zistí, skúšky nebudú uznané. Na začiatku stopovej dráhy sa uvedie aj čas jej založenia. Na konci stopovej dráhy musí byť položený vyvrhnutý a dobre zašitý diviak (zašitá musí byť aj väčšia výstrelná rana), z ktorého ratice sa použili na zakladanie stopy. Pri zakladaní stopy sa predné značky snímajú až po označené ležovisko. Nesmú zostať na stromoch, ani na zemi.

Vodiči si práce žrebujú bezprostredne pred začatím skúšania tejto disciplíny. Zároveň musia oznámiť spôsob práce psa na umelej stope.

Pes môže diviaka po stope dohľadávať ako:

a) vodič

Pes musí viesť svojho vodiča na celkom rozvinutom 5-6 metrov dlhom farbiarskom remeni až na koniec dráhy stopy, kde leží zver. Rozhodcovia sledujú záujem psa o stopu, s akým sústredenie ju sleduje, či z nej neschádza. Nie je chyba, ak durič sleduje stopu mierne pod vetrom, nesmie ju však strácať. Za chybu sa nepovažuje ani krátke zídanie zo stopy, ak sa pes hneď sám opraví a potom ju ďalej sústredene sleduje. Ak však treba psa, ktorý zo stopy zišiel a blúdi, znova na ňu nasadiť, znižuje sa hodnotenie jeho výkonu vždy o jeden stupeň pri každom opätovnom nasadení na stopu. Na stopu možno psa nasadiť najviac tri razy, takže vypracovanie celej stopy až po trojnásobnom zablúdení a vrátení na stopu sa hodnotí známku 1.

Známkou 4 možno hodnotiť psa, ktorý celú stopovú dráhu vypracuje spoľahlivo, bez opráv a vodič ho sleduje voľným krokom.

Chyby: ak pracuje pes s vysokým nosom, nezaľahnutý v remeni, blúdi, sleduje stopy zdravej zveri, stále ho treba pobádať, nervózne a rýchlo, nezaujíma sa o stopu a najmä o jej dokončenie. Ak pracuje pes na stope až prehnane rýchlo a vodič ho nestačí sledovať voľným krokom, hodnotí sa najviac známku 2.

b) hlásič

Pes musí stopovú dráhu až po označené ležovisko vypracovať ako vodič na remeni. Po dôjdení k označenému ležovisku dá rozhodca pokyn na vypustenie psa z remeňa a odtiaľ musí pes vypracovať stopu samostatne. Rozhodca, ktorý sleduje prácu psa na stope, zostane i s vodičom na mieste vypustenia. Pes musí začať zver hlásiť do 5 minút od vypustenia.

Za spoľahlivého hlásiča možno považovať len takého psa, ktorý voľne dohľadanú zver na mieste vytrvalo hlási až do príchodu vodiča. Dôležité je pritom rozoznať, či skutočne ide o hlásenie nájdenej zveri, alebo len o občasné zabrechnutie pri nej z rozčúlenia alebo zo strachu. Psa nemožno nijako povzbudzovať alebo nútiť hlásiť. Nepovažuje sa za chybu, ak sa pes na krátko odmlčuje.

Ak pes zlyhá ako hlásič alebo ku zveri nedôjde, môže ho vodič do desiatich minút (od vypustenia pri ležovisku) privolať späť. Ďalej pes pracuje ako vodič. Znamka za výkon sa mu však znižuje o jeden stupeň a celá práca sa hodnotí ako dohľadávka vodiča na remeni. Druhé alebo ďalšie nasadenie psa ako hlásiča sa ráta do opráv v rámci celkovej práce a časového limitu pre prácu hlásiča.

Chyby: blúdenie, sledovanie stôp zdravej zveri, nevýrazné hlásenie, oneskorené hlásenie, hlásenie s dlhými odmlkami, nehlásenie, opustenie zveri, nezaujem o prácu a najmä o jej dokončenie.

c) oznamovač

Vodič pred začatím tejto disciplíny musí rozhodcom povedať, akým spôsobom mu pes oznámi nájdenú zver.

Od nástrely po označené ležovisko pracuje pes na remeni ako vodič. Pri ležovisku ho vodič vypustí a zvyšok dráhy musí vypracovať voľne, zver si overiť a vrátiť sa po vodiča, ktorý čaká na mieste vypustenia. Rozhodca na konci stopovej dráhy musí dávať pozor, či si pes zver overil. Po odchode psa oznámi rozhodca zatrúbením (signálkou), že pes pri zveri bol a vracia sa. Po návrate má pes ohláseným spôsobom oznámiť vodičovi, že zver našiel a snažiť sa doviesť ho najkratšou cestou k zveri. (Pes sa musí po vodiča vrátiť do piatich minút od vypustenia.) Oznámenie nájdenia zveri musí byť spontánne, vodič ho nesmie k oznámeniu povzbudzovať alebo nútiť. Ak pes zlyhá ako oznamovač, zníži sa známka za výkon o jeden stupeň za každé nasadenie a vodič má právo do 10 minút privolať ho späť. (Čas sa počíta od prvého vypustenia psa pri ležovisku.) Ak pes zlyhá ako oznamovač, pokračuje ako vodič z miesta, ktoré určí rozhodca (miesto, kde pes zišiel zo stopy).

Počet nasadení, opráv i hodnotenie platí ako u hlásiča.

Chyby: ak nepríde pes po vypustení k zveri, aby si ju overil, a vráti sa k vodičovi, nevýrazné oznamovanie, neisté vedenie k zveri. Ak neoznámi pes nájdenú zver vodičovi spôsobom, ktorý oznámil rozhodcom, nemôže sa hodnotiť práca psa ako oznamovača.

Pri všetkých spôsoboch dohľadávania možno psa na stopu opätovne nasadiť maximálne 3 razy vrátane práce psa ako hlásiča alebo oznamovača. Prvé priloženie psa na stopu, ani prvé vypúšťanie psa z ležoviska pri hlásičovi a oznamovačovi sa nepovažuje za opätovné nasadenie na stopu. Ak pes po vypustení sleduje stopu hlasito, vodič a rozhodcovia ho voľne sledujú. Hlasič musí v hlásení zotrvať až do príchodu vodiča. Táto vlastnosť sa osobitne zapíše do preukazu o pôvode psa.

Pes môže na stope pracovať maximálne 45 minút.

Ak pes pracuje na stope ako hlasič alebo oznamovač, a voľne zver dohľadá, odskúša sa zároveň aj "správanie sa pri zastrelenej zveri".

Ak na skúškach duričov dôjde k postrieňaniu diviačej zveri, treba ju so psom dohľadať. Zároveň sa odskúša disciplína dohľadávka diviaka po prirodzenej stope. Práca psa sa skúša a hodnotí ako pri dohľadávke na umelo založenej nepofarbenej stope. Výkon psa možno hodnotiť známkou, ak pes pracuje na stope aspoň 500 krokov dlhej a zver dohľadá.

Ak v priebehu dohľadávky rozhodca usúdi, že zver je nedohľadateľná, odskúša sa pes na umelo založenej nepofarbenej stope.

Ak pes v priebehu skúšok pri poľovačke nájde uhynutého diviaka a vytrvalo ho hlási až do príchodu vodiča, môže sa mu táto práca započítať ako dohľadávka po prirodzenej stope, keď evidentne vypracoval stopu aspoň 500 krokov dlhú. Do preukazu o pôvode psa uvedie v poznámke "hlasič".

Na farbiarskych skúškach duričov sa táto disciplína skúša len na umelo založenej nepofarbenej stope diviačej zveri. Práca psa sa skúša a hodnotí ako na skúškach duričov.

Na vyšších typoch skúšok musia všetky psy absolvovať dohľadávku diviaka na umelo založenej nepofarbenej stope diviačej zveri, aj keď mali príležitosť dohľadávať zver po prirodzenej stope.

Správanie sa pri zastrelenej zveri**časový limit: 5 minút**

Ak nemohol byť pes hodnotený zo správania sa pri zastrelenej zveri pri dohľadávke, skúša sa táto disciplína zvlášť. Zastrelený, vyvrhnutý a dobre zašitý diviak sa položí do porastu. Vodič pri dobrom vetre vypustí na pokyn rozhodcu psa asi 50 krokov od diviaka a môže ho k nemu navádzať, ale nesmie sa pritom približovať k diviakovi. Rozhodcovia, ukrytí v dostatočnej vzdialenosti od položenej zveri, pozorujú správanie sa psa pri diviakovi, najmä či ho nenačína.

Vzrušenie a s tým spojené chytanie diviaka za uši a srst sa nekvalifikuje ako pokus o načínanie. Olizovanie vytekajúcej krvi tiež nie je chybou. Ak sa pes pokúša diviaka vyhrýzať a prípadne divinu aj žerie, považuje sa to za načínanie a disciplína sa hodnotí známku 0. Známkou 0 sa hodnotí tiež pes, ktorý v časovom limite zo strachu k diviakovi nepríde.

Známkou 4 sa hodnotí pes, ktorý diviaka obrecháva alebo sa snaží ako oznamovač priviesť k nemu vodiča.

Známkou 3 sa hodnotí pes, ktorý počas skúšobnej doby zotrúva pri diviakovi aspoň 2 minúty a prejavuje oň záujem.

Ak sa pes zveri bojí, zďaleka ju obchádza alebo sa úprkom vracia späť k vodičovi, možno hodnotiť túto prácu len známku 2 alebo horšou podľa ďalšieho správania sa psa.

Poslušnosť

Pes musí svojho vodiča poslúchať natoľko, aby rozhodca nadobudol presvedčenie, že ho vodič ovláda. Pre posúdenie tejto disciplíny sú smerodajné všetky rozkazy, ktoré pes dostal od vodiča, s prihliadnutím na ich plnenie. Predovšetkým je to reagovanie psa na privolávací signál. Rozhodca však rozlišuje, či pes práve nie je v kontakte so zverou. Na zatrúbenie má prísť durič ochotne k vodičovi a dať sa pokojne uviazať na vodiaci remeň. Privolávací signál treba dávať poľovníckym rohom alebo trúbkou. Ak vodič nemá signálnu trúbku, je povinný vopred oznámiť rozhodcovi, na aký signál má psa nacvičeného.

FD kvalifikujú psa na dohľadávanie diviačej zveri, ale nie na jej nadháňanie.
Pre retrievera sú vhodné na dohľadávanie prasiatok a lanštiakov, nie dospelých jedincov.